Година I. Варна, 15 Февруарий 1928 год. Брой 16.

КНИЖАРСКА ДУМА

Излиза всѣка срѣда

Абонаментъ:
За година . . 60 лв.
За 1 брой . . 3 лв.

Такси:
За търговски реклами 2 лв. на кв. см. По-голѣми реклами по споразумение. — Годежни, венчални и скръбни известия по 50 лв. Малки обявл. 1 л. на дума.
Урежда редакцион. комитетъ

Гл. редакторъ: Д. Димитровъ
Всички статии и други писма за вестника се изпращатъ на главния редакторъ — **Д. Димитровъ — Варна.**

Ратникъ за Книжарския Съюзъ въ България

Администрация — Варна
Всички суми за вестника и за реклами се изпращатъ до редакцията — Варна.

Университетскитѣ издания.

По количество и качество на своитѣ издания Университетътъ у насъ държи първо мѣсто между всички издателства — частни и обществени. Опрянъ върху крайно благоприятни условия, вечъ десятки години той издателствува тихо и безгласно и изнася на бѣлъ свѣтъ най-хубавитѣ творби на българската научна мисъль.

Университетътъ е колкото мѣсто за преподаване на висшата наука, толкова и институтъ за нейното разработване. Отъ професоритѣ при него се изисква да се посветятъ на пълно на своята специалность и при една сравнително ограничена академическа работа, да привнасятъ колкото е възможно повече въ съкровищницата на общественото знание. И тѣхната дейность като професори се цени повече отъ второто гледище, отколкото отъ първото. Къмъ това е нагодена до голѣма степень и самата организация на Университета. При ограничено число теоретични часове, тя дава чрезъ своитѣ кабинети, лаборатории, семинари, библиотеки, командировки и др. такива, хиляди удобства на професорския персоналъ за научна работа.

И за голѣма честь на нашата Alma Mater ще трѣбва да констатираме, че тази система успѣ да издигне мнозина наши професори до положението на всесветски учени, даде възможность и на всички останали да създадатъ едно грамадно количество блестящи монографии и систематични научни трудове.

Благодарение издателската дѣйность на Университета тия трудове могатъ веднага да се печататъ, безъ да ангажирватъ повече ни вниманието, ни паритѣ, нито пъкъ нравственото спокойствие на самитѣ автори. Колко наши писатели могатъ да се похвалятъ съ подобно леко дебарасиране отъ своитѣ трудове! Всѣка година Университетската управа събира трудоветѣ на професоритѣ и редактира по нѣколко годишника — разни за разнитѣ факултети.

Тия годишници, обаче, оставатъ въ избитѣ на Университета и тамъ си изгниватъ. Наистина разпращатъ се тѣ на научнитѣ институти, на нѣкои библиотеки, на чуждитѣ университети, на нѣкои лица, но далечъ не извършватъ своето назначение.

Страната е пълна съ интелигентенъ свѣтъ, излѣзалъ отъ сѫщия тоя университетъ или отъ чужди такива. Всички тия специалисти сѫ принудени или иматъ интереса да следятъ развитието на своята собствена специалность, да следятъ научнитѣ трудове на своитѣ професори, да следятъ научната работа на своитѣ факултети. Какъ ще могатъ да направятъ тѣ това, когато сѫ скъсали всѣкакви връзки съ университета и нѣматъ възможность да се ровятъ въ вѫтрешния му животъ?

Колкото и да е слабъ научния интересъ на нашата интелигенция, ние все пакъ не можемъ да отречемъ неговото сѫществуване и да не констатираме факта, че тая интелигенция се интересува отъ развитието на наукитѣ и специално на българска почва и търси въ книжарници и библиотеки найновитѣ и ценни научни творения.

Тия творения, обаче, сѫ запечатани съ 9-тѣ печати на бюрократическия формализъмъ и се криятъ ревниво отъ погледа на интелигенцията.

Та виждали ли сте нѣкога реклама за излизането на кое и да е университетско издание, чели ли сте нѣкога рецензия за такова изъ вестницитѣ, виждали ли сте ги по витринитѣ на книжарницитѣ, били ли Ви сѫ предлагани нѣкога? Боже упази отъ подобно прегрешение!

Миналото лѣто се устрои въ Варна една скромна изложба на българската книга. Повече или по малко на тая изложба бѣха застѫпени изданията на всички наши частни и официални издателства. *Само изданията на университета липсваха.* Изпратена бѣ своевременно покана до университетската управа. Тая покана била поставена въ папката на ректора и тамъ замръзнала. Единъ отъ уредницитѣ ходи при г. Аргировъ — университетскиятъ библиотекарь — да го моли лично за съдействие, но и това не помогна.

Университетскитѣ издания се печататъ въ ограниченъ тиражъ — за това и ценитѣ имъ сѫ твърде високи. Тѣ се продаватъ направо отъ университетската канцелария — за това и не могатъ да добиятъ по-широко разпространение.

Книгата трѣбва да се предлага, тя сама трѣбва да търси купувача, трѣбва да му се навира въ очитѣ, да го примамва, да му се налага тъй казва професоръ Гълѫбовъ.

За да могатъ да изнесатъ на показъ и университетскитѣ издания, напослѣдъкъ дадоха право само на К-ство „Факелъ“ да ги получава отъ университета при една нищожна отстѫпка, да ги излага и да ги продава.

Достатъчно ли е то? Едва ли нѣкой съ здравъ разумъ би могълъ да отговори утвърдително.

Ще трѣбва да се разшири това разрешение, да се разшири то и по обсегъ и по отстѫпъ. Само така ще оживѣе книгата, само така ще се разнесе мисъльта, само така ще се възнагради труда, положенъ за нейното написване.

Човѣкъ е обществено животно, той се стреми неудържимо да сподѣли своитѣ впечатления съ околнитѣ; той не може да живѣе въ самота, даже и по отношение на своята мисъль, той търси привърженици, търси послѣдователи. И за това именно пише.

Нима могатъ г. г. професоритѣ да бисектиратъ своята природа, да приглушатъ въ своитѣ гѫрди жаждата за сподѣлба? Или бюрократическата неподвижность е по силна отъ естествения нагонъ!

Отъ името на читающата интелегенция, отъ името на своята професия, като разносвачъ на книгата, за честьта най-сетне на пишещитѣ професори, ние повдигаме тоя въпросъ и настояваме за неговото най-бързо и най-кулантно разрешение.

Издательтъ трѣбва да бѫде като глухаря — издаде ли една книга, той трѣбва да я предаде на вѣтъра, за да бѫде тя разнесена изъ цѣлия свѣтъ.

Ние се надѣваме, че Академическиятъ съветъ ще вземе актъ отъ нашитѣ мисли и ще направи нуждното, за да се прибави къмъ издателския отдѣлъ на Университета и единъ добре уреденъ търговски отдѣлъ.

Подтикнатъ отъ сѫщитѣ разсѫждения и Управителниятъ съветъ на Книжарския Съюзъ направи постѫпки предъ Ректората на Университета, но и до днесъ нѣма никакъвъ отговоръ по тия постѫпки.

Ето писмото на Управителния Съветъ:

Общо сдружение на
Търговцитѣ — книжари
въ България
№ 45
24 ноември 1927 год.
София

До Господина Ректора на
Държавния Университетъ

Уважаемий Господинъ Ректоре,

Отъ нѣколко години насамъ разпространението на университетскитѣ издания е възложено само на една книжарница — книжарница „Факелъ“. Какви сѫ били съображенията и условията на Университетската управа за това, не ни е извѣстно, но това което знаемъ е, че университетскитѣ издания не сѫ достояние за никой книжарь въ Царството, и то по простата причина, че на тѣхъ не се прави абсолютно никакъвъ отстѫпъ отъ привилигированата книжарница; а безъ единъ минимумъ отстѫпъ — право на книжаря-посрѣдникъ, заинтересованость отъ негово страна е немислима, и той ще потърси начинъ да замѣни въ даденъ случай такивато искани книги съ други, които биха му донесли известни облаги. Поради това положение много отъ университетскитѣ издания се знаятъ отъ широката публика за изчерпани, други — че университета самъ ги продава.

Управителния Съвѣтъ на Книжарското Сдружение получава ежедневно запитвания за университетекитѣ издания и протести противъ книжарницата „Факелъ“, какво че не само получавали книгитѣ безъ отстѫпъ, но имъ било смѣтано и пощенски разноски, което клиентитѣ на признавали.

Управителния Съвѣтъ на Сдружението намира, че това стѣснително положение за университетскитѣ издания пречи твърде много за разпространението имъ, ето защо водимъ отъ желанието да направи исканата книга, колкото се може по-достѫпна и по-близка до читателя, Ви моли, Господинъ Ректоре, да сезирате Академическия Съвѣтъ, по този въпросъ и се създаде едно положение, щото изданията на Университета да бѫдатъ достѫпни за всички книжари.

Надѣваме се, че Академич. Съвѣтъ, ще се вслуша въ желанието на сдруженитѣ книжари, оставаме

Съ почитание:
Председатель: (п.) Г. Ив. Касѫровъ.
Секр.-касиеръ: (п.) Р. Чипевъ.

М. Косталевски.

Търговията съ прочитни книги

(Продължение)

Днесъ прочитната книга у насъ е въ застой. Хиляди най-разнообразни ценни книги стоятъ натрупани по таванитѣ на издателитѣ, често пжти останали неизвестни на публиката. Книжарницитѣ ни сж заприличали на бакалници, книжаритѣ се оплакватъ отъ недостатъчна работа, а обществото, колкото и некултурно да е то, не може да намѣри ония книги, които биха го опжтили какъ да подобри живота си. Това явление е почти общо за всички наши книжарници.

Но казахме вече, че при днешната организация или по-право при липсата на оргаиизация за разпространение на прочитната книга, не може да бжде друго яче, защото никога книжарь не е въ състояние да следи движението на многобройната прочитна литература, нито може да ги държи всички при себе си.

Въ културнитѣ западни страни, като Франция, Германия и другаде, търговията съ прочитната книга е поставена подъ ржководството на специални организации, които обединяватъ при себе си всички новоизлезли книги и чрезъ специална реклама ги разгласяватъ и експедиратъ въ книжарницитѣ, кждѣто интересующата се публика може всѣкога да ги види и да си ги набави. И тамъ книжаря не може да следи за масовото излизане на разнообразни книги, но щомъ му се поиска каквато и да е книга, той се обръща къмъ тия обединяющи фирми и книгата му се праща. Ако ли тия книжни централи нѣматъ при себе си търсената книга, тѣ само разпореждатъ да се изпрати, кждѣто се търси, защото познаването извора на всѣка книга е тѣхната специалность. Такива книжни централи въ Франция сж: *„Maison des livres français“*, *„Foyer des livres français“* и др., които обединяватъ въ себе си почти всички френски издания и ги разпращатъ понататъкъ на книжари и публика, като се ползуватъ съ специално извоюванитѣ отъ държавата блага за по-бързото и по ефтиното пренасяне на книжнитѣ пратки. Първото отъ тия централи е Акционерното д-во, основано презъ 1920 год. отъ 36 издатели и 140 книжари.

Пишущиятъ съмъ внисалъ стойностьта на търсеи книги въ книжарницитѣ на гр. Женева, а на другия день вечерьта получавамъ отъ пощенския раздавачъ въ кжщи пристигналитѣ книги отъ Парижъ.

Подобни организации най-добре сж подредени въ Германия и главно подъ наредбитѣ на *Borsenvereins der Deutchen Buchhandler zu Laipzig*—борсовия съюзъ на немскитѣ книжари въ Лайпцигъ. Нѣмската организация на книжната търговия, която е вече изразена въ редица закони и множество правилници за различнитѣ случаи при книжната търговия, която си има своитѣ печатни ржководни органи, своя литература, свои училища за специална подготовка на книжари — ще има твърде много да поучатъ българския кнажарь, който желае да се отърве отъ рутината на бакалското книжарство и да се издигне на височата на единъ истински модеренъ книжарь.

За характеристика на организацията на немската и българската книжна търговия единъ нашъ писатель г. Маринополски, пишеше преди години, че като не може да намѣри въ нашитѣ книжарници ония български книги, за които е челъ, че сж излѣзли у насъ, той пишелъ на една фирма въ Лайпцигъ, която веднага му пращала исканата българска книга!

Нашиятъ книжарь, ако иска преди всичко по-добре да служи на своитѣ интереси, ще трѣбва да насочва своята търговия по пжтищата на книжаритѣ въ културнитѣ страни. Трѣбва да напуснемъ апатията къмъ родната книга, да я討 веземемъ подъ своитѣ грижи, да преустроимъ магазинитѣ си въ истински книжарници, като дадемъ на нея най-видно мѣсто, да я изложимъ по начинъ, кждето тя да се наложи на вниманието на публиката, да станемъ по отзивчиви къмъ търсачитѣ на каквито и да сж книги, да подканяме по-заможнитѣ да купуватъ книги за себе си и децата си, да заобикаляме училищата, читалищата, библиотекитѣ, културнитѣ организации и тогава по-малко ще осжждаме обществото, че не търсило книги, по-малко ще ни упрекватъ, че не сме били книжари, повече ще служимъ на българската култура, а най много ще услужимъ на нашитѣ интереси.

Покойниятъ незамѣнимъ учителъ на живота Григоръ Петровъ ни разправя въ своята книга: *„Въ страната на бѣлитѣ Лилии“* — Финландия, че тамъ въ процентно сравнечие съ другадѣ, имало най-много книжарници съ прочитни книги. Народнитѣ маси въ сурова, бедна, непроизводителна и студена Финландия, купували много книги. Но за да се дойде до тази висока степень на култура не малко е допринесълъ и финландския книжарь.

Да работимъ за разумното организиране на търговията съ прочитни книги, това ни се налага отъ всички страни: и като търговци, и като граждани, и като културни дѣятели.

Организацията значи редъ, дисциплина, стегнатость, акуратность, подвижность, отзивчивость. Ако желаемъ това може да го направимъ. Неуспешнитѣ опити да създадемъ една здрава подобна стопанска организация по инициативата на нашия книжарски съюзъ не трѣбва да ни отчайва. Новото въ живота си пробива пжтъ трудно и съ жертви. Ако книжарскиятъ колективитетъ не пожела да се изложи на рискъ и жертви, тогава това необходимо дѣло трѣбва да тръгне по естествения си пжть — чрезъ частната инициатива. Подобна инициатива е подета. Ако сж нуждни жертви, тѣ сж опредѣлени. Нашия професионаленъ дългъ и интересъ ни налага да я подкрепимъ и изградимъ за полза на всички

Радостни признаци.

Още отъ основаването си Книжарскиятъ съюзъ е поставенъ да изнемогва подъ съкрушителното влияние на единъ дълбокъ вжтрешенъ разколъ. Той се прояви още на първия конгресъ, по резолюцията за учебницитѣ; на втория конгресъ той доби за моментъ една по-определена физиономия по предложението за основаване книжарска кооперация или банка; на третия и четвъртия извънреденъ конгреси, спорътъ отново изникна на сцената и на петия конгресъ дойде окончателно да ни раздѣли на два враждебни лагери.

Да се смѣтне, че този споръ е билъ личенъ или случаенъ би било повече отъ наивно. За всѣки човѣкъ, който наблюдава явленията въ тѣхната дълбочина, той бѣ резултатъ отъ единъ нжтежъ въ низинитѣ на самото книжарство.

Никой отъ насъ не бѣше доволенъ отъ своето положение. Та нали за това се съюзихме? Но до като едни искаха чрезъ съюзътъ, като обща професионална организация, да обезпечатъ за цѣлото книжарство спокойно и пълно използване на книжарския пазаръ, и всѣки получи онова, което неговото търговско положение му дава, други искаха чрезъ него да си обезпечатъ, за смѣтка на своитѣ колеги, онова, което не могатъ да вематъ чрезъ търговското си положение. Ние сме неравни и по капиталъ и по търговски връзки и по лични качества. Ще трѣбва да се примиримъ съ това неравенство, ако искаме да сме солидарни въ борбитѣ си срещу външнитѣ врагове на професията. Всѣки опитъ за унищожение на онова неравенство, което е създадено отъ живота, е опитъ сизифоски и пакостенъ. Може да ни е мжчно, че той сжществува, може да ни се иска неговото унищожение. Но това не може да бжде задача на една обща професионална организация.

Разбира се всѣки отъ насъ зае по тия спорове онова мѣсто, което му отреждаха неговитѣ лични разбирания и неговото търговско положение. Общитѣ професионални разбирания, обаче, трѣбваше рано или късно да вематъ надмощие.

И за голѣма радость на съзнателното книжарство, считамъ за свой приятенъ дългъ да му посоча, че, това схващане започва да прониква и въ средата на недоволницитѣ. По мои лични сведения в. „Книжарски вестникъ“, който въ първата си година създаде съюза, а въ последнята си година се опита да го унищожи, е на пжть вече да спира. Г. Кехпибаровъ се убедилъ, че „Книжарска дума“ е съюзенъ органъ и че нашитѣ разправии носятъ само пакость на съюза. Нѣщо повече той е готовъ и да сътрудничи въ в. „Книжарска дума“.

Ако това желание е наистина искрено отъ страна на г. Кехлибаровъ, не мога освенъ да го поздравя за него. Дължа да заявя на всички колеги, обаче, че въ в. „Книжарска дума“ могатъ да претендиратъ задължително за мѣсто само членове на книжарския съюзъ и до толкова до колкото тѣхнитѣ статии хармониратъ съ конгреснитѣ ни решения и съ общитѣ интереси на професията.

Книгописъ

Получиха се въ редакцията следнитѣ нови книги:

Кратка история на свѣта, часть I, отъ Б. Уелсъ, изд. на Ал. Паскалевъ, цена 50 лв. Теорията на Дарвина за произхода на човѣка не е никжде разглеждана тъй ясно и увлекателно, както въ тази книга. Произхода и развитието на човѣшката култура сжщо тукъ сж намѣрили своето най-хубаво изложение.

София. Лирични разсжждения на философски теми. Изд. М. Касабовъ Ст.-Загора, кн. I, цена 10 лв. и кн. II, цена 15 лв.

Въведение въ метафизиката отъ Анри Бергсонъ, съ уводъ отъ Ат. Илиевъ — Бергсонъ и съвремената наука, изд. на „Акация“ — №34 отъ Натурфилософско четиво. Цена 12 л.

Внушение и самовнушение — психологиченъ анализъ и практическо значение, отъ професоръ Д. Кацаровъ, изд. на „Акация“ — № 37 отъ биб. „Наука и Животъ“, цена 10 лв.

Естетика и грозота — отвратителното и ужасното въ изкуството и живота — отъ Ат. Илиевъ, изд. на „Акация“ — № 35 отъ библ. „Наука и животъ“, цена 15 лв.

Необходимото за живота — сольта, отъ П. Е. Васильовск, издан. на Хр. Янковъ — № 4 отъ библ. „Изъ тайнитѣ на земята“, цена 5 лв.

Любовьта на мадамъ Помпадуръ — отъ Марселъ Тиеръ — № 23 на Перли изъ световната литература, изд. „Право“, цена 30 лв.

Дахоме — страната на амазонкитѣ № 23 на „Малка географска библиотека“, цен. 7 лв.

Трагедията на Лиза — романъ отъ Клодъ Констанъ, № 21 отъ сжщата библиотека, изд. на „Право“, цена 35 лв.

Освободительтъ отъ Ст. Олчевъ, № 18 на библ. „Древна България“, София Графъ Игнатиевъ № 24.

ИВАНЪ ПИСКОВЪ
КНИЖАРСКИ СТОКИ
ул. „Екз. Йосифъ“ № 15

П. Г.

По случай баба Марта приготвили сме голѣмъ изборъ **мартеници** изработени отъ специалисти и недостигаеми по цвѣтове и изящность, които Ви предлагаме по следнитѣ цени:

	дълги	см.		лв.	броя
№ 1	Малка мартеничка	2	см	45	100
№ 2	Ресни дълги	3	„	65	100
№ 3	„	„ 4	„	90	„
№ 4	„	„ 5	„	135	„
№ 5	„	„ 7½	„	190	„

Съ сърмени шнурове струватъ 20% по скжпо.

Султанки по 5 лв. броя
Човѣчета по 3·50 „ броя
Желъди голѣми по 6 лева
Желъди малки по 4 лева
Розетки по 5 лева броя

Франко тукъ въ брой нето.

Реснитѣ на мартеницитѣ сж голѣми, пухлести, отъ блестяща японска коприна, която спомага лекото имъ отделяне едно отъ друго.

СОЛИДНИ
КАНЦЕЛАРСКИ КОШЧЕТА
отъ ракита на едро **25 лева парчето** франко гара Шуменъ, предлага
2–3 **Вълчо Даскаловъ — Шуменъ.**

Сборникъ детски утра и забави 60 лева.
Ржководство ржчна работа — 50
Какво и какъ да рисувамъ — 45
съ 40% отстъпъ
Предлага
2–3 **Вълчо Даскаловъ — Шуменъ.**

Платете си абонамента

Печатница „Просвѣщение“ — Варна
Поржчка № 74.

Музикаленъ магазинъ книжарница
„ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“ — Пловдивъ
Клонове: Хасково — Пловдивъ
Книгоиздателство „ОТЕЦЪ ПАИСИЙ“
има отъ „Художествена Библиотека“ 40 книги
„Библиотека Речникъ“ 6 „
Откупени и собствени изд. Майнъ Ридови 13 „
Интаресующи се искайте каталогъ № 16.
С. Василевъ 3–3

ТЕВТЕРИ

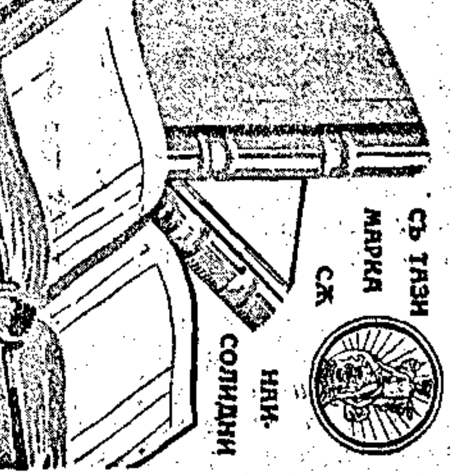
СЪ ТАЗИ МАРКА СЖ НАИ-СОЛИДНИ

Търсете ги въ всичкитѣ книжарници или въ КНИЖНИЯ СКЛАДЪ НА СОФИЙСКА БАНКА бул. „Дондуковъ“ № 48

Приематъ се и специални поржчки.